

КАЗАНТО ОТЛИТА, НО ВЪЗХИЩЕНИЕТО ОСТАВА...

За пръв път в медийното пространство се изрекоха толкова похвали и възхищения за нашите параолимпийци, за силния дух на хората с увреждания...

Кураж

Списание за социални права и интеграция • Година XXI • Брой 10 • октомври 2012 г. • Цена

ТЕМА НА БРОЯ

**Хората с увреждания
в България не губят
жаждата си
за по-човешки живот
и не престават да
търсят съмишленици
и партньори
в този си стремеж**

25-26

4-7

5-7

Гостуваме на кюстендилци

10 -24

10

Тема на броя:

ХОРАТА С УВРЕЖДЕНИЯ В БЪЛГАРИЯ НЕ ГУБЯТ ЖАЖДАТА
СИ ЗА ПО-ЧОВЕШКИ ЖИВОТ И НЕ ПРЕСТАВАТ ДА ТЪРСЯТ
СЪМИШЛЕНИЦИ И ПАРТНЬОРИ В ТОЗИ СИ СТРЕМЕЖ

Казаното отлита, но възхищението остава - *Кураж*

3

Социално предприятие за обществено хранене - в Ситово

4 - 7

Всеки има право на достоен живот - *Делчо Матеев*

8 - 9

Гостуваме на кюстендилци

10 - 24

В Шишковци

10 - 13

В Кюстендил

Прочетено в блога на организацията
Съюз на хората с увреждания «Кураж»

14 - 19

Осми рожден ден на единствената в страната
целогодишна социална трапезария

20- 22

Урок - *Васил Неделчев*

23 - 24

Добрите вести идват с Кураж

4 - 14

Справочник

15 - 18

Бленувано пътуване до Поморие
Фондация «Коефед училища за самопомощ - България» -
Маргарита Илиева

25

26

Сдружение на и за хора с дистрофия и
други мускулни заболявания - Струмица - *Стоян Донеv*

27

Общество

Британска телевизионна компания
в клопка на непристойно воайорство - *Магдалена Подгорска*

28 - 29

Разказ

Зад борда - *Пею Богданов*

30 - 31

100 години от Балканската война
Героизъм и...тъжни равностетки

32

КАЗАНОТО ОТЛИТА, НО ВЪЗХИЩЕНИЕТО ОСТАВА...

На параолимпийските игри в Лондон през това лято България участва с осем състезатели - лекоатлетите Стела Енева, Иванка Колева, Радослав Златанов, Мустафа Юсеинов, Даниела Тодорова, Дечко Овчаров и Ружди Ружди, както и състезателката по джудо Ивомира Михайлова. Параатлетите ни се представиха прекрасно - те завоюваха три медала - Радослав Златанов спечели бронзовото отличие за скок на дължина, а Стела Енева грабна два сребърни медала за хвърляне на диск и тласкане на гюле. И това отреди на България 59-то място в крайното класиране.

„Имахме едно изключително спортно лято. Намирам се на седмото небе, дори на осмото или деветото. Когато всичко се получи така, както е предвидено, резултатът наистина е страхотен“, сподели лорд Себастиан Коу - началник на лондонската Олимпиада и Параолимпиада.

Много суперлативи изрекоха и нашите политици – и министър Свилен Нейков, посрещайки параолимпийците на аерогарата, и президентът Росен Плевнелиев, когато ги прие. Но истинската изненада дойде преди това - главно от Българската национална телевизия...

За пръв път в медийното пространство се изрекоха толкова похвали и възхищения не само за нашите състезатели, а за силния дух на хората с увреждания и за отношението на британската публика – респективно на обществото към тези граждани. Благодарим горещо за това!

Нека да ни извинят журналистите от БНТ, но те сякаш «откриваха Америка», тоест откриха онова, за което организациите на хората с увреждания в България говорят повече от 20 години, за което и нашите издания пишат с непресъхващ апломб. Но журналистите от БНТ ги чу цяла България, включително и политиците. А България и политиците не винаги слушат и чуват онова, което говорим ние...

Говорим го и сега, и в този брой! Че...

Хората с увреждания в България, макар че са на най-ниското социално стъпало, не губят жаждата си за почовешки живот и не престават да търсят съмишленици и истински партньори в този си стремеж. И Слава Богу, че има и хора, и институции, които го разбират...Благодарим горещо и за това! ■

Добрите вести идват с Кураж

ЕКСКУРСИЯ ДО РОДОПИТЕ

Елена ДИМИТРОВА

Група хора от общинската организация на СИБ - Велико Търново в края на юли беше на екскурзия до Родопите. С джипове и с много емоции се изкачихме до „Орлово око“. Посетихме и „Ягодинската пещера“. Пренощувахме в хотел „Триградски скали“. Който може, премина и труднопроходимата пещера „Дяволското гърло“. След пещерата се отправихме към планетариума в Смолян. На Пампорово се качихме на лифта. Нощувахме в хотел „Рожен“. На третия ден преди да се приберем, се отбихме и на „Бачковския манастир“. Всичко, което видяхме много ни впечатли, а мен ме вдъхнови за няколко стиха за моята родина... ■

Социално предприятие за обществено хранене

Всеки ден 70 души от Ситово и околните села получават топла храна. Това стана възможно благодарение реализацията на проект по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“. Даден бе старт на социално предприятие за обществено хранене „Независим живот“ – домашен социален патронаж, обществена трапезария и стол. Стойността на проекта е над 280 хиляди лева, като община Ситово е инвестирала над 25 000 лв. извън планирания дял за съучастие.

Координатор на проекта е Елисавета Кърова, зам.-кмет на община Ситово, а Венета Иванова е ръководител на проекта. Помещенията, където е разположена трапезарията, са отстъпени от собственика ѝ без наем. Оборудвана е кухня и е нает персонал от 18 души, част от които са подбрани от социални групи, включващи хора с увреждания и на подпомагане, самотни майки и др. – един управител и касиер, счетоводител, шофьор-снабдител и домакин, двама готвачи и 12 работници. Как функционира социалното предприятие?

Преди всичко като патронаж, трапезария и стол. Приготвя се храна за 70 човека на ден – за патронажа и трапезарията от лицата в целевата група. На известен период те ще бъдат подменяни, за да има представители на всичките 11 населени места. Предлага се още и обслужване по домовете на тези

- 70 лица: доставка на храна; наблюдение на здравното състояние и съдействие за получаване на медицинска помощ; поддържане на хигиена в дома; развлечения и занимания; покупка на хранителни продукти и други стоки от първа необходимост със средства на обслужваните; помощ при приготвяне на ястие в домашни условия и др.

Освен тези, на които всеки ден се разнася храна по домовете, други 210 ще бъдат обхванати в обществената трапезария.

Лентата прерязаха Анелия Василева, директор на РД "Социално подпомагане" - Силистра и инж. Николай Неделчев, кмет на Община Ситово.

Интересът към обществената трапезария е голям и се обмисля вариант да се продължи нейната дейност и след приключването на проекта. Така ще се осигурят най-належащите потребности на голяма група хора, нуждаещи се от топла храна, заяви кметът на община Ситово.

Добрите вести идват с Кураж

ВОЛЯ ЗА ПОБЕДА

Николинка ДИМИТРОВА

„На 17 август 2012 г. в ОМВ бензиностанция в „Сторгозия“ - Плевен се проведе третият кръг на интеграционен турнир по канадска борба за хора с увреждания, станал вече традиция. Турнирът се организира по инициатива на Българската федерация по канадска борба под мотото „Воля за победа“. Съорганизатори са община Плевен и структурите на СИБ и ССБ в града. Генерални спонсори са ОМВ бензиностанции и функционални напитки АРМФАЙТ.

Старт на борбата даде г-н Емануил Манев – регионален мениджър на ОМВ за Плевен. Поздравление към участниците отправя и г-н Антон Босилков - зам. кмет на община Плевен. Той изказа уважение към състезателите за тяхната воля, себепристрастие и стремеж за пълноценен живот, пожела успех на всички и призова да победят най-добрите. Координатор на събитието беше г-н Георги Благов - технически директор на Федера-

Добрите вести идват с Кураж

ВОЛЯ ЗА ПОБЕДА

цията по канадска борба. Главният съдия Христо Делиджакوف обяви правилата и регламента.

В оспорваната борба участваха 75 души. Освен домакините от Плевен състезаваха се и хора с увреждания от Варна, Горна Оряховица, Дряново, Кърджали, Пазарджик, Пловдив и София. Въпреки спортния хъс и волята за победа, надпреварата бе преди всичко пример за коректност и високо спортно майсторство. Имаше случаи, когато съперници си помагали, докато стигнат до масата за борба. Състезанието приключи със следното класиране:

Лека категория **мъже** – Александър Миховски, София - златен медал, Йордан Йорданов „Успех“ Дряново - сребърен и Кирил Дамянов от Пловдив - бронзов медал; **жени** - пловдивчанките Ася Бурова и Емка Цонева грабнаха съответно златния и сребърния медали, а бронзът остана за Недялка Камбурова от „Родопи“ Кърджали.

В тежката категория при **мъжете** за пореден

Социално предприятие...

Бенефициентът се задължава да запази функционирането, предназначението и собствеността на придобитото оборудване и дълготрайни активи за срок не по-малък от 5 години, считано от датата на одобрение на заключителния доклад.

Ще се търси социалният ефект при формиране на месечната цена на услугата, така че хората да могат да си я позволят, дори и когато стане платена, заяви Венета Иванова. Към момента дневният оклад на патронажа е от 3 до 5 лева.

Чавдар Ченев е един от наетите на работа по проекта.

Разнася храна всеки ден на старите и самотно живеещи хора. По образование е инженер, но не съжалява, че не работи по професията си. Интересни са му срещите с по-възрастните. Някои от тях вече са му гласували доверие и споделят личните си истории.

Подобно предприятие има в град Алфатар, но там в основата му е обществена пералня, 80-годишната.

Тита Цонева доскоро готвела за себе си и за сина си. Той пазарувал, тя приготвяла вкусни манджи. Сега обаче не живее с нея. „Закъсах я откакто получих инфаркт. Добре че, почнаха да носят храна по къщите“, сподели баба Тита.

Ангел Петров, на 77 г. живее сам. Пенсията му е 360 лв. и, както казва самият той, може да си позволи повече неща, в сравнение с мнозина на неговата възраст. Готов е и да си плаща,

но да му носят готвена храна всеки ден. Има дъщеря, която го наобикаля, не е останен сам на произвола. Доволен е от това, което получава.

Къньо Нейков е на 85 г. Живее със съпругата си, която е на легло, болна от диабет. На месец преживяват със 380 лв. Доволен е от новата услуга, защото гарантира всеки ден топла и разнообразна храна. Няма претенции дали в сеферта ще има пържоли или постен ориз. Дори и да трябва да си плаща, ще продължи да ползва социалния патронаж, защото е своего рода отмяна.

Екип на Авангард Персонал Консултинг ООД проведе обучение на персонала, зает в социалното предприятие за обществено хранене. Обучението бе част от проекта на Община Ситово „Социално предприятие за обществено хранене „Независим живот“ - домашен социален патронаж, обществена трапезария, стол“. ■

Добрите вести идват с Кураж

път **Марин Пейчев** от „Локомотив-96“ Г. Оряховица се закичи със златото, **Тодор Мангърв** от Плевен взе среброто, а бронзът бе за **Борис Петров** от „Родопи“ Кърджали. Голямата изненада се прояви при **жените** над 65 кг – **Маргарита Иванова** от „Успех“ Дряново взе златото, като пребори **Емилия Стоянова** – бронзов медалист от Европейското в Гданск, Полша и я остави със среброто, а бронзът отнесе **Снежана Кирчева** от Пловдив.

Фактът, че турнирът се провежда за пета поредна година, ни дава увереност, че е намерена вярната посока и наистина се предприемат действия за интеграция на хората с увреждания, а не са само красиво написани стратегии. ■

Добрите вести идват с Кураж

ЗА 15-ИЯ РОЖДЕН ДЕН НА НАСГБ

Калинка КОВАЧЕВА

И тази година ние - членовете на ТО на сяно-глухите от град Добрич - се събрахме в клуб „Детелина“, за да отбележим 15-тия рожден ден на Асоциацията. Помещението бе изпълнено с много хора. Всички бяха с приповдигнато настроение, весели и щастливи от предстоящата среща. Председателката приветства присъстващите и разказа за пътя, изминат от основаването на НАСГБ до сега. Тя благодари на учредителите – Георги Тончев, Добринка Тончева, Златка Ганева, Милка Дженкова, която не е вече между нас. Тия наши членове присъстваха в ранното утро на 1997г. в Пловдив, за да сформират националното сдружение на хората с двойно сензорно увреждане. Отдадохме нужното внимание на човека, който не щади ентузиазъм и воля за развитие на организацията ни – Димитър

ВСЕКИ ИМА ПРАВО НА ДОСТОЕН ЖИВОТ

Делчо МАТЕЕВ

Край село Орсоя Ломско се намира Домът за възрастни хора с физически увреждания. Разположен е в красива озеленена

местност и разполага със съвременна материално-техническа база и оборудване, отговарящи на европейските изисквания. Капацитетът на Дома е 50 души. Те са настанени в добре обзаведени стаи с по две или три легла в една двуетажна сграда и три едноетажни фамилни къщици. Санитарните възли са оборудвани с приспособления за хора с увреждания.

Домът разполага с добре оборудвана стая за рехабилитация, модерна кухня и съвременна столова. В

IN MEMORIAM

На 23 август почина нашият сътрудник Делчо Матеев. Той пишеше с много любов за възрастните и за хората с увреждания, умееше да намира интересни събития и личности, беше активен участник в жи-

библиотеката има много и подходящи книги.

Високо квалифициран персонал от общопрактикуващ лекар, медицински сестри и рехабилитатор денонощно се грижи за домакущите.

Социалната работа цели да запази вярата и правото на достоен живот на хората, загубили най-ценното в живота.

За красивата цветна градина край Дома се грижат самите домакуващи. Те произвеждат и зеленчуците и плодовете, които ежедневно консумират.

Бележка на редакцията:

Екип на Съюза на инвалидите в България посети този дом през 2003 г. в рамките на проект към Фонд „Социално подпомагане“ на МТСП. Онова, което видяхме там тогава, ни възхити. Хубаво е, че равнището на тази социална услуга се поддържа и до днес на необходимата висота. ■

- **вота на своето дружество. Проявяваше и изключително силна гражданска позиция и инициираше действия за защита на правата на хората с увреждания.**

Съболезнования за близките му и поклон пред паметта му!

Редакция на сп. Кураж

Добрите вести идват с Кураж

► **Парапанов.** Той продължава да ни ръководи и в това трудно време. Почетохме паметта на всички починали за този период.

След официалната част преминахме към отпразнуване на събитието. Териториалният съвет беше подготвил викторина с десет въпроса във връзка с развитието на Асоциацията. Всички присъстващи се включиха активно в отговорите. Радостното е, че повечето можеха да отговорят спонтанно.

Впоследствие звучаха музикални поздравии. Тук се изявиха Златка Ганева, Димитър Кънчев и Недялка Вълчева. Имаше и хумор, и стихове, изпълнени от Руска Иванова и Калинка Ковачева.

Добрите вести идват с Кураж

РОЖДЕНИ ДНИ

Олга ВЕЛЕВА

Хасково

Хепънинг на открито ознаменува 12-та годишнина от създаването на Дневния център за деца и възрастни с умствени и физически увреждания «Марина» в Хасково. Празникът организира Ротари клуб – „Хасково – Аида” в парк «Кенана». Младежите от клуб «Интеракт» се забавляваха заедно с децата. Китари и популярни музикални хитове огласиха парка. Председателят на клуба Славея Райкова, обясни, че тя и останалите доброволци са за първи път участници в инициатива, заедно с децата от дом «Марина», но обеща, че няма да е за последно. Импровизираният хепънинг е част от инициативите на ротарианците от «Аида», за

Гостуваме на кюстендилци

Не, разбира се, на всички, защото в кюстендилско има много добри наши организации - цял брой от списанието не би стигнал, ако тръгнем да ги обикаляме. Но ще има и друг път да гостуваме в тези чудни кътчета от така наречения Западен регион на Съюза на инвалидите в България! Сега сме в Шишковци и Кюстендил...

В Шишковци

С тези хора за броени минути се срещнах на фестивала в Църква през лятото – търсех специално съставите, които бяха дошли със своите кметове. Не са малко тези случаи, дори може да се каже, че стават традиция. Защото не са един и двама кметовете, които помагат от сърце на хората с увреждания в своите общини и кметства. Не напразно преди години вървеше нашата рубрика „Най-добрият кмет, когото познаваме” - тя представи много доказателства за успешно-то партньорство между структурите на СИБ и местната власт.

Но да се върнем в Шишковци. Обещаното – изпълнено. На 6 септември - един хубав български празник, бяхме в клуба на инвалидите и пенсионерите в селото на нашия голям художник Владимир Димитров – Майстора. Освен представител на Кураж, там гостува и известната дарителка, почетната гражданка на Кюстендил г-жа Лили Шмидт. Теменужка Терзийска, заместник-председател на общинската организация в Кюстендил и съпругът ѝ – Климент Терзийски, кмет на с. Шишковци, ни взеха от Кюстендил и ни отведоха право в клуба на дружеството, който пък се намира в двора на Къщата – музей на Майстора. Ето така, благодарение на „роднински и приятелски кръгове”, се изпъ-

- лни обещанието сп. „Кураж“ да гостува на шишковчани. Така ли е правилно да се казва не знам, но знам, че тук вече имам приятели... Рилка Гаврилова - председателка на дружеството, Теменужка Меркова, културно-просветник, Виолета Алексова, Милчо Спиоров, Миля Костадинова...

Г-н Терзийски най-напред ни въведе в светая-светих на селото и с толкова разбиране, с толкова обич и гордост ни разказа за Майстора, че не знам дали някой изкуствовед може да се премери с него! Когато преди две години откраднали паметника на художника, дори децата питали: «Чичо кмет, кога ще имаме пак паметник?» Майстора за нас е всичко, той е икона за селото ни, допълни г-н Терзийски." Намерили тогава крадците и ги осъдили условно, но кметът на Кюстендил напомнил, че те вече са осъждани условно. Затова шишковчани обжалвали присъдата им, но хитреците сключили споразумение и в такъв случай не можело да поискат обезщетение от тях за вероломството им...Изобщо сагата с ненаказаното зло у нас май е безкрайна и вече взема застрашителни размери...

Но хората от селото, които са само 703-ма, още на следващия ден – когато бил съборът им – сложили касички. Така събрали средства, намерили се и дарители и паметникът вече е възстановен. А кметът г-н Терзийски

Добрите вести идват с Кураж

- които тази година дарителските кампании и доброволческия труд минават под мотото» Мир чрез служба». Една от инициативите, която вече е осъществена, е оборудване на сградата с климатизици. Ротарианците са осигурили 34 легла и спално бельо за възпитаниците на дневен център „Марина“.

Димитровград

Осем години от създаването отбеляза димитровградският Дневен център за деца с увреждания.

Специални гости на празника бяха кметът Иво Димов, и секретарят на общината Вента Стоименова. За всеки един от възпитаниците на Центъра местната управа бе осигурила подаръци Присъстваха и много гости, съпричастни към идеята да се помага на деца със специфични

Добрите вести идват с Кураж

▶ РОЖДЕНИ ДНИ

здравни и образователни потребности. Клоунът Янко весели възпитаниците на социалното заведение с фокуси, игри, музика, танци и викторини. Това бе специалният подарък от дамите на Инер Уил клуб – Димитровград.

Центърът работи на пълен капацитет - 18 деца са на целодневно присъствие, а 12 – по-часово. Те разполагат с модерно оборудвани зали за рехабилитация, психорелаксация и сензорна стимулация. Има логопедичен кабинет и зала за игри - т.нар.сух басейн. В Центъра могат да бъдат настанени деца с увреждания от 3 до 18 год. Извършва се и ранна двигателна рехабилитация при деца под 3 год. на по-часов прием.

▶ В Шашковци

сега полага усилия и Къщата-музей да се възроди и да бъде гордост за всички българи. За това помага и фактът, че в двора ѝ има още едно чудесно кътче – клубът на хората с увреждания и на пенсионерите. Благодарение на разбирането, което г-н Терзийски среща пък от страна на кмета на Кюстендил г-н Петър Паунов и заместникът му по социалните проблеми г-н Виктор Янев, клубът функционира всекидневно, в него има човек, назначен по граждански договор, който отговаря и за това помещение, и за Къща-

та –музей.

А хората, членуват и в клуба,

са над 60 и всички имат възможност да се събират винаги, когато поискат, да изпият по едно кафе, а и певческата им група има къде да репетира. И когато председателката на дружеството Рилка Гаврилова започна да разказва какви дейности се развиват в този клуб, разбрахме, че тук кипи наистина живот. Лични празници има на всяко 20-число на месеца, националните празници и рожденият ден на Майстора на 1 февруари всяка година се отбелязват както подобава, в клуба стават и срещите с творци – местни или вече живеещи тук. Клубът участва във фестивали, събори, празници, изложби и в

► какво ли не още! Организиран е и безплатен преглед на жените, редовно се дават консултации на хората по различни въпроси. «Ще им помагам винаги, каза г-н Терзийски, защото виждам, че са хора с идеи – непрекъснато организират нещо, трудят се, амбициозни са. Това е смисълът на клуба – хората да общуват, да прекарват времето си по-весело, по-щастливо. Благодаря им, че намират начин да излязат от сивото ежедневие и да забравят за омразата...»

Доказателствата за дейността на клуба са и в един албум, в който са залепени изрезки от вестници и снимки за осъществените тук инициативи. Само от „Кураж“ липсват такива изрезки, но хората обещаха, че и до списанието вече ще пращат дописки! Ще видим...

На срещата хората си спомниха и за идеята в Шишковци да се направи дом за възрастни. И гостенката им Лили Шмидт си спомни, че беше изпратила един огромен ТИР с обзавеждане за Шишковския дом - с медицинско оборудване и какво ли не още - но всичко е било ограбено и сега такъв дом няма. Но и тя, и нейният братовчед Кубрат, който също живее и работи в Германия, продължават да помагат на бедните и самотни българи от кюстендилския край...

А певиците от Шишковци обещаха на г-жа Шмидт да изпеят няколко песни при откриването на социалната тарапезария в Кюстендил и го сториха. Ще ги видите....

Добрите вести идват с Кураж

ФЕСТИВАЛ В ПОМОРИЕ

Желязка ДИМИТРОВА

На 24 и 25 август в Поморие се проведе Седмият Международен фестивал на талантиливите хора с увреждания. В пресконференцията преди откриването взеха участие Минчо Коралски, Изпълнителен директор на Агенцията за хора с увреждания, Йордан Стефанов, председател на Фондация „Сила за живот“ - организатор на фестивала, Диана Апостолова, зам.кмет на община Поморие, участници и гости на форума. Фестивалът се осъществява с подкрепата на Агенция за хора с увреждания и Община Поморие. Тази година фестивалът няма конкурсен характер и е в памет на бившия председател на Фондация „Сила за живот“ Пламен Толев.

Добрите вести идват с Кураж

НЕЗАБРАВИМ ДЕН

Вергиния БРУСАРСКА

На 09.09.2012г. , в един прекрасен септемврийски ден, група от дружеството на инвалидите и пенсионерите от клуба в с. Слокощица, кюстендилско, направихме екскурзия до с. Смоличино - местността „Света Анна” в нашата област. Посетихме параклиса с прекрасната чешма с дванадесет чучура, от които тече вода за пиене. Всеки от чучурите е наречен на една от зодиите и тази вода се спуска от скалите в прекрасен водопад - една от забележителностите на местността. Всички ядохме курбан, имаше и вкусни питки и баници за здраве. Виха се кръшних о р а сред красивата природа.

В Кюстендил

Прочетено в блога на
организацията Съюз на хората
с увреждания «Кураж»

По предложение на хората с увреждания, областният управител Владислав Стойков поиска от Регионалния инспекторат по образованието децата с увреждания да учат на първия етаж в училищата. Той посочи пример с дете, което учи в Дупница и се налага всеки учебен ден да бъде придружавано от баща си до 3-тия етаж. „Бащата стои с детето през целия ден, за да му помага“, коментира Стойков. Областният управител поиска и справка от инспектората за броя деца с увреждания и вида на увреждането. Има национална програма на Министерството на образованието и науката за достъпна училищна среда, по която може да се кандидатства с проекти. До момента по нея е кандидатствало само едно училище в областта - Професионалната техническа гимназия „Джон Атанасов“ в Кюстендил.

На 24 юли 2012 г. в Кюстендил се проведе работна среща на Областния съвет за интеграция на хората с увреждания. На срещата, водена от зам. областният управител Радослава Чеканска, бяха обсъдени дейностите, извършени в региона по отношение на достъпността на средата за хора с увреждания.

„Необходимо е не само да се говори за това, което трябва да се направи, но да има и действия. От последното събиране на съвета през април, единственото, което е направено до момента е монтирането на зумери на сградата на областната администрация“, коментираха представителите на хората с увреждания, които участваха в срещата. Те подчертаха, че до

На стр.19 ►

До 19.09.2012 г. в ЦУ на СИБ са постъпили от РО на СИБ ОПИС-ЗАЯВКИ за 18 485 правоимащи лица по чл. 53 от ППЗИХУ

Анета ДИЛОВСКА

СИБ е сключил договор с Агенцията за хората с увреждания за предоставяне на сумата 760 000 лева. Въпреки настояванията от страна на ръководството на СИБ за увеличаване на помощта, от АХУ отказват поради недостиг на средства. На базата на тези данни и чл. 2 ал. 4 от Правилника за реда и условията за изплащане на целева помощ за придружител УС на СИБ определи броя-часове за изплащане на едно правоимащо лице за придружава-

не до институции за 2012г. - 8 часа и 12 минути. По 5 лева на час, или това са 41 лева за годината.

Уточнение: С решение на УС на СИБ от заседание, проведено на 23.03.2011 средствата ще се изпращат само с пощенски записи, в изключителни (крайни) случаи ще се изплащат на ръка. Сумата за пощенския запис се удържа от тези 41 лв, за което лицето се е подписало в молбата-декларация. Ако се наложи изплащане на средствата лично

на лицето срещу подпис, във Ведомостта за изплащане сумата е 41 лв. за всяко правоимащо лице, което е представило заверени валидни служебни бележки за 8 часа и 12 минути и повече часа за придружаване до институции.

Постъпилите в ЦУ на СИБ по електронен път Опис-заявки от регионите са предадени в Агенцията за хората с увреждания. Оттам в ЦУ на СИБ трябва да постъпят Списъци на одобрени правоимащи по региони и списъци на хора, на които им е отказано изплащането на помощта. Тези списъци ще бъдат изпратени в регионалните организации и те ще служат за Ведомост за изплащане на целевата помощ по чл. 53. ■

IN MEMORIAM

След продължително боледуване почина **Михо Стоянов Михов** - председател на организацията на СИБ в Елхово. Той беше дълги години член на УС на организацията, от 2006 - 2011 беше член на общото събрание на СИБ и на РО на СИБ – Ямбол и активен член на организацията в Елхово. Поклон пред паметта му!

РО на СИБ – Ямбол,
ОО на СИБ – Елхово,

Рководството на РО на СИБ «Света София» и ИБ на дружествата в районите Средец и Средец 1 изказват съболезнование за г-жа **Лидия Михайлова** - дългогодишен доброволен сътрудник на СИБ и председател на дружеството «Воля за живот» и за г-жа **Цветанка Колчева** - една от основателките на дружество Средец 1 и негов касиер. Те работеха всеотдайно и отговорно и бяха винаги готови да помогнат на хората около тях.

Поклон пред паметта им!

От 3 до 6 септември 2012 г. в Приморско - хотел „Тишина” се проведе

ОБУЧЕНИЕ НА АКТИВА НА СИБ

Анета ДИЛОВСКА

От 3 до 6 септември 2012 г. в Приморско – хотел „Тишина” - се проведе семинар-обучение на актива на СИБ. Участваха 50 доброволни и щатни сътрудници на СИБ, експерти, специалисти от ЦУ на СИБ. В програмата беше включена лекция от Председателя на СИБ – г-н Красимир Коцев по въпросите на общосъзнателна дейност, социално-икономическата обстановка в страната и позицията на СИБ по проблемите на хората с увреждания. В консултацията и информирателно се включиха членове на УС на СИБ, координатори, експерти, специалисти от ЦУ на СИБ. Обсъдени бяха актуални теми, свързани с дейността на СИБ: „Социалната дейност в организационните структури на СИБ, регистриране и отчитане” с

лектор г-н Стоян Манолов - направление „ОМКД“ в ЦУ на СИБ; “Бюджет на регионална (общинска) организация, планиране, разходване и отчитане на бюджета” с лектор г-жа Иванка Казакова – член на УС на СИБ и координатор за Шуменски регион; “Методически указания за счетоводното отчитане на структурите на СИБ” с водещ г-жа Лиляна Кръстева – гл. счетоводител в СИБ; “Целевата парична помощ по чл. 53 от ППЗИ-ХУ – допълнително средство за интеграция на хората с тежка инвалидност” с лектор г-жа Анета Диловска – експерт в ЦУ на СИБ; “Методически насоки в помощ на координаторите за повишаване квалификацията на лицата от Контролно-ревизионните комисии на основните организации и дружества” с лектор Георги Георгиев – председател на ЦКРК на СИБ. ■

Снимки Веселин ВАСИЛЕВ

НАШАТА КОНСУЛТАЦИЯ

Пею ПЕЕВ

В Кодекса за социално осигуряване (КСО) са предвидени две възможности за т.н. "закупуване" на осигурителен стаж – за времето на завършване на висше или полувисше образование и до 5 години недостигащ осигурителен стаж за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по общия ред. Тези възможности са регламентирани с чл. 9а от КСО и са доразвити в чл.45 и 45а от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж.

И в двата случая времето, за което са внесени осигурителните вноски, "закупеният" стаж може да се ползва само при пенсиониране и се зачита за осигурителен стаж от III –та категория труд. Осигурителните вноски се начисляват с процент върху минималния осигурителен доход, определен за фонд "Пенсии" с бюджета на държавно обществено осигуряване за самоосигуряващите се лица. За родените след 01.01. 1960 г. лица за 2012 г. осигурителната годишна вноска е 420 лв. или за един месец – 74.76 лв.

Вноските се внасят от лицето за негова сметка по банков път. "Закупеният" стаж се зачита с удостоверение, издадено от съответното териториално подделение на НОИ. ■

**Започва абонаментната кампания
за списание Кураж.
От 15 октомври 2012 г. до 14 декември 2012 г.
можете да се абонирате за 2013 г.
във всички пощенски станции в страната.
Каталожен номер 391.**

Дом за възрастни с увреждания и възстановителен център „Св. Илия“ – Варна - предлага обгрижване на възрастни хора с увреждания, съдова деменция, болест на Алцхаймер, както и възстановителни процедури на хора след оперативна интервенция, след прекаран инсулт и инфаркт.

Предлагат се физиотерапевтични програми при радикулити, плексити, дископатии, артрити, артрози, парези; Следеболнично лечение на мозъчен инсулт; Рехабилитация при двигателни нарушения; Пълен пансион; Комплексно обслужване; Кинезитерапия.

За контакти: Рецепция: 052/35 60 40
24-часови контакти -0899/967 875
e-mail: sveti.iliya@abv.bg ■

Първият дом за стари хора и хоспис „Св. Иван Златоуст“ е разположен в природния парк Златни пясъци. Домът разполага с необходимия капацитет от медицинско и кухненско оборудване и поодготвен персонал. За трудно подвижните хора е осигурена външна рампа, специализиран асансьор. Има денонощно действащ медицински екип на хосписа със собствена линейка за спешни случаи и специализиран автомобил за превоз на трудно подвижни пациенти, има и рехабилитационен център. Има възможности за четене, забавления и други занимания.

За контакти:

Рецепция 052/35 60 36, 0899/867 878
e-mail: gymishev@abv.bg ■

От стр.14

Прочетено в блога ...

този момент все още недостъпни остават сградите на полицията, болницата, данъчно управление, дирекцията за социално подпомагане, има проблеми в училищата за деца с увреждания, не са

адаптирани детските площадки за деца с увреждания, не се изпълняват нормативните актове, уреждащи достъпност за хората с увреждания. От ЧЕЗ и „Напоителни системи“ също изявиха готовност да поставят подобни зумерни устройства. От енергийното дружество поеха ангажимент и таблата по стълбо-

вете, които се поставят оттук нататък, да бъдат на по-голяма височина“, заяви зам. областният управител Радослава Чеканска.

Участниците в срещата бяха категорични, че има изключително добра наредба, която защитава правата на хората с увреждания, но тя не се спазва. Област-

ният управител Владислав Стойков обеща да постави въпроса с достъпността на административните сгради на следващата среща с кметовете на общини. Областната управа ще даде и помещение на хората с увреждания, представители на които да сформират работна група, за да бъдат посочвани редовно проблемите им. Тя ще бъде съставена от по двама

представители на организациите на хората с увреждания в областта, които ще се запознаят с нормативната база, уреждаща достъпна среда и ще дават предложения, ако е необходима промяна. На срещата бяха планирани и дейности на съвета за второто полугодие на 2012 година.

На 28 юли 2012 г. в двора на храма "Св. Иван Рилски" в с. Пиперков чифлик, общ. Кюстендил се състоя традиционният курбан за здравето на членовете на Съюза на хора с увреждания "Кураж" от Кюстендил.

На курбана присъстваха и хора от други неправителствени организации. Всички запалиха за здраве свещичка в черквата. Масите бяха подредени красиво, а кур-

банът - майсторски приготвен. В приятелска обстановка, с много спомени, разкази и веселие премина срещата между членовете, за които беше осигурен специален автобус. ■

Осми рожден ден на единствената в страната целогодишна социална трапезария

Кюстендилци отбелязаха този ден подобаващо – с хубаво тържество, на което отново дойдоха приятели, съратници, дарители, журналисти и – разбира се – кметът на Кюстендил г-н Петър Паунов и областният управител Владислав Стойков.

От името на ръководството на стопанина на тра-

Областният управител и кметът на града работят за нашия град, каза г-жа Шмидт

пезарията-сдружение „Майчина любов“ Йорданка Тасева приветства гостите и благодари на всички, които проявяват щедрост към

бедните хора от града. Защото тази щедрост не е само еднократна – много бизнесмени вече осигуряват постоянно и продукти, и отопление за трапезарията, в нея има и телефон, и компютър. А собственикът на ресторант „Бор“ допълва всекидневното менюто на 50-имата потребители на услугата и със супа. Така хората имат осигурена храна за целия ден.

Разбира се главен герой в тържеството заслужено бе почетната граж-

данка на Кюстендил г-жа Лили Шмидт. С неимоверни усилия, преодолявайки безброй трудности и разочарова-

*Това са част
от хората,
заради които
работи
вече 8 години
социалната
трапезария
в Кюстендил*

ния, все пак тя устоя и убеди своите съграждани, че милосърдието не е празна приказка, че за него вече има почва в този красив град и може да служи за пример на цяла България. Ето защо и Германия продължава да

съдейства чрез фондацията на г-жа Шмидт „Помощ за България“.

Приветствени слова имаше от военните от запаса, от Български червен кръст и, разбира се, от областния управител и от кмета на града. Освен

поздравите управляващите обещаха да продължат със своята подкрепа, защото се убедиха, че онова, за което пледираше

г-жа Шмидт, вече се осъществява. В трапезарията хората имат не само храна – там те имат свой топъл и уютен дом, в който намират приятелство и разбиране – нещо също тъй важно, както и храната, и водата. ▶

Осми рожден ден ...

В трапезарията хората имат и своите празници. Без капка позоьорство в един от най-хубавите дни – на Коледа – с тях беше и г-н Паунов... Пак идват хубави поводи – дано и други хора се сетят, че някога и те ще остареят и – не дай Баже! – може да бъдат сами или бедни...

Поздравления отпразниха с хубави песни два състава - от Кюстендил и от с. Шишковци, но най-вълнуваща беше молитвата „Отче наш“, изпята от Любка – тя развълнува всички и с красивия си глас напомни на хората, че трябва да вярват повече в доброто!

Много граждани и приятели уважиха рождения ден на трапезарията

На 15 септември, макар и първи ден соблаци и дъжд след горещото лято, все пак изгря и слънце – казано и буквално, и образно... ■

Г-жа Шмидт с кмета и състава на с. Шишковци

Отскоро сме едни до други, няма година. Клубът на слепите и Общинската социална трапезария в Кюстендил. Хората и в двете институции са почти на една и съща възраст и с една и съща участ, болни и страдащи.

Нашата спонсорка, дарителка и създателка на трапезарията, почетната гражданка на Кюстендил г-жа Лили Шмидт, много често напоследък настояваше да създадем по-дружеска атмосфера в колектива на трапезарията. Петдесет човека сме, не сме малко. Трудна възраст е нашата, болнава, различни характерни сме, изтормозени души, неподдаващи се на промяна... Искането на г-жа Шмидт беше много отговорно за мен, защото години наред всеки ден бях с тези хора и въпреки това не можех да твърдя, че ги познавам добре, за да мога да ги обособя в една обща, социална единица, която да носи и семейна атмос-

фера. Как да стане това? Аз самият имах куп нерешени семейни и социал-

Васил НЕДЕЛЧЕВ

ни проблеми, пък и всички останали „колеги“ по съдба също. Как да го направя? Прочетох няколко специализирани книги списания и вестници, но не би. Бях готов да се откажа и да се отчая и тогава ми хрумна идеята да наблюдавам съседите си и да се поуча от тях. Речено-сторено...

Площадката ни е една. Излизат те пред техния клуб, разговарят, пият по кафе, пушат по една цигара, жени, мъже, винаги оживени, спокойни и усмихнати. Темите им различни - за спорт, за риболов, за екскурзии, за житейски и клубни проблеми. Идваха

нови хора, сменяха се групите, сменяха се и темите, но настроението беше винаги приповдигнато, сякаш тези хора не бяха слепите от клуба на площада...

Имаха си те шампиони по шах, по риболов, имаха си и певец на народни песни, чиято слава отдавна беше напуснала границите на окръга и стигали до чужбина, имаха си активен живот. Организирах си срещи в Благоевград, в Дупница и София. Този кошер от хора, обидени от съдбата, от болести и житейски случайности, тези хора, лишени от най-голямото човешко благо - светлината, живееха много по-активно, с повече хъс в живота, от колкото нас, другите, зрящите. Сред тях една малка, крехка на вид жена, ръководеше всичко това и му даваше импулс и дух да съществува активно, полезно и с много надежда за утрешия ден. Тази жена беше Стефанка Янкова, ръко-

► водител на клуба - един непрекъснат извор на идеи и изненади.

Гледах ги редовно, ходих има на гости, разговарях с тях, вслушвах се в техните думи, черпеха ме с кафе, мереха ми кръвното. Опитвах всичко, за да мога да се приближа до тях, да не съм чужд, да ме приемат за кратко макар, за свой, за близък човек. През всичкото това време в мен зрееше един въпрос. Нещо такова ли искаше от мен г-жа Шмидт, да създам в нашата трапезария?

В една ранна утрин аз метях нашата и тяхната площадка. Валеше дъжд и те идваха един след друг, гушнаха се под чадърите, говорейки си тихичко. Един от тях, Мило Порожанов, моя приятел, изпълнител на народни песни, тихичко продума: „Съседе, комишо, ти ли си? Рано си дошъл. Добро утро.” Той усети, че съм там, без да продумам. Той разбра, че има друг човек с някакво си негово вътрешно

усещане, а пък аз най-после намерих отговор на многото си въпроси.

Да, те бяха деца. Души-те им бяха

останали, като на деца, които усещаха нещата от живота и от природата и ги тълкуваха по своему. Те не бяха ги приспособили към всекидневието, те просто ги ползваха

и създаваха за себе си едно непонятно за зрящите разбирание на човешките взаимоотношения и ценности. Те, макар и различни, имаха един характер, едно разбиране и единение, което ги правеше общност с толкова силно

присъствие в живота.

И там, на тази площадка, в тази ранна дъждовна утрин, аз получих урок, точно този, който ми беше нужен. Аз зрящият, уж пощастливият, уж по-можещият, им завидях. Благодарно! И в мен нещо се промени. Сякаш в душата ми остригате ръбове от жестоките житейски удари станаха по-малко болезнени. Животът някак си стана по-разбираем и по-възприемчив. И поносим.

И аз бях научил как мога да изпълня заръката на Лили Шмидт, как да сплотя хората от трапезарията. Трябва да има повече любов, повече търпимост и разбирателство помежду нас!... ■

**С това
завършва
и нашето
гостуване на
кюстендилци**

Бленувано пътуване до Поморие

В традиционния фестивал на хората с увреждания в Поморие участва и група младежи с ментални увреждания – клиенти на Столичния общински дневен център за интеграция на инвалиди

Една от последните репетиции на състава се проведе на 20 август пред малко по-широка публика от обикновено – освен придружителите, освен ръководителите от Столичния център и партньорската фондация, която всъщност е спечелила проект за подготовката на този състав, имаше и гости – така че младите хора изпитаха истинската тръпка да танцуват пред публика...

За тази тръпка те са мечтали, защото групи от Столичния център са участвали пет пъти в този фестивал, обясни директорката г-жа Йончева, но са пропуснали миналата година поради липса на средства. За щастие намират добър партньор в

лицето на фондация „Кофоед училища за самопомощ – България“ с ръководител Теодор Лулчев. Фондацията спечелва проект под наслов „Аз също мога“, финансиран от фонд „Социална закрила“ към МТСП.

- Съвместно с Центъра за интеграция на ин

работим и по друг проект – „Изкуство за всеки“ - каза г-н Лулчев. - Техните клиенти са и наши студенти - наричаме ги така, защото във фондацията се учат как да си помогнат сами. Затава участието на тези деветима младежи във фестивала в Поморие е много важно от емоционална, психологическа и личностна гледна точка. За нас е огромна радост, че се обърнаха именно към нас и реализирахме това тяхно бленувано пътуване до Поморие. ■

Фондация „Кофоед училища за самопомощ – България”

Г-н Теодор Лулчев, дизайнер по професия, живее дълги години в Дания и там се запознава с дейността на организацията „Кофоед училища Дания” – институция, създадена през 1928 г. от Ханс Кристиан Кофоед, която осигурява обучение и помощ за самопомощ за маргинализирани групи. Мрежата Кофоед училища се състои от 16 центъра в 9 европейски страни. Българският клон на тази мрежа е създаден през октомври 2011 г. На официалното ѝ оповестяване на пресконференция присъстват и гости от Дания, а в борда на директорите участва и сестрата на Теодор Лулчев актрисата Силвия Лулчева. И тя приема с ентузиазъм идеята му. Във фондацията е и познатата на столичани г-жа Фъкева, бивш ръководител на социалните дейности в общината. Именно тя е разработила проекта „И аз мога”.

Чрез другия си проект „Изкуство за всеки” фондацията се стреми да развие социална услуга за уязвими групи от обществото – чрез арт дейности да се насърчи и развие самостоятелност за активно социално и трудово поведение. Този проект се осъществява под егидата и с финансовата подкрепа на община София, защото пък тя кандидатства за дългосрочната програма „Европейска столица на културата 2012 -2019”. Проектът ще допринесе за повишаване на обществената ангажираност на уязвимите хора за опазване и развитие на столицата чрез включването им в дейности

за изработване и разпространение на арт-произведения от отпадъчни материали. Готовите произведения бяха изложени в „Галерия 1908” през октомври 2012 г.

Моделът на „Кофоед училища за самопомощ – България” е уникално съчетание от интердисциплинарни социални услуги, образование, квалификация и насочване за намиране на работа. Услугите, които българският център предлага са: консултации, тренинг за екипна работа, юридически консултации, ателиета по изкуства, обучение за работа с компютър.

Ако желаете да се свържете с фондацията – ето нейните координати:

София 1510, жк Хаджи Димитър, ул. „Баба Вида” 1;

[www.facebook.com/pages/
Fondation-Kofoeds-Skole-for-self-
help-Bulgaria/](http://www.facebook.com/pages/Fondation-Kofoeds-Skole-for-self-help-Bulgaria/)

260401984003210

kofoedsskole@gmail.com

0887/836 514 ■

С решение на социалното министерство на Македонија бе регистрирано национално

СДРУЖЕНИЕ НА И ЗА ХОРА С ДИСТРОФИЯ И ДРУГИ МУСКУЛНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ – СТРУМИЦА

Сдружението получи статус на организация на инвалиди, която се бори за правата на тези граждани, за подобряване качеството на живота им и за създаване на услуги, подпомагащи тяхната самостоятелност, за осигуряване на възможности за интеграция в местната общност. Целите на сдружението ще се постигнат с професионална и доброволческа работа по различни програми. Сдружението ще осигурява необходимата информация на

своите членове и на обществото, ще ги обуча-

ва, ще ги представява и ще се застъпва за тях.

Главната цел на този проект е

"Право на живот", или : Създаване на база данни и идентификация на хората с такава инвалидност; Реформи и усвояване на законите; Създаване на условия за независим живот; Създаване и развитие на неинституционални форми за подкрепа – алтернативни

За подготовката и учредяването на новата национална организация инициаторите получиха финансова помощ на община Струмица

услуги и програми за социални жилища; Борба с всички форми на дискриминация, предразсъдъци, помощ за социална интеграция; Професионално обучение и създаване на механизми за трудова заетост; Създаване на услуги за включване на децата със специални потребности в образователната система.

Новата организация ще залага на еднаквото отношение към всички човешки права, на личните контакти и разговори, на връзките и сътрудничеството с местни и международни сродни организации. В ранг на принцип са издигнати и няколко призива, характерни за хората със свободен избор: да се уважаваме, за да ни уважават и другите; да сме заедно в решаването на проблемите, да се радваме на успехите и хубавите неща и да ги направим още повече и по-хубави.

Седалището на новата организация в Струмица е на ул. „Гоце Делчев“ 66, тел. 034/552-033; e-mail: distrofijastumica@yahoo.com ■

БРИТАНСКА ТЕЛЕВИЗИОННА КОМПАНИЯ В КЛОПКА НА НЕПРИСТОЙНО ВОЙАОРСТВО

На 3 април, 2012 г. британската телевизионна компания Канал 4 започна излъчването на телевизионната поредица „The Undateables”. Телевизионното реалити представя шестима хора с увреждания в търсене на тяхната голяма любов. Заглавието изглежда зле на хартия, но е потресаващо да се върти по билбордовете в цяла Великобритания, които показват образи на хора с физически недостатъци и в инвалидни колички. Британският Съвет за хора с увреждания

и Европейският форум за хора с увреждания обясняват защо „The Undateables” е неуместна и неподходяща за излъчване. „Това нестойностно ТВ шоу по никакъв начин не е в полза на 80 милиона европейски граждани с увреждания. Предаването е негледаемо. Канал 4 прави голяма грешка, застрашавайки правата на хората с увреждания, които са под протекцията на Конвенцията на ООН”, каза президентът на Европейския форум на хората с увреждания – Янис Вардакастанис. Редом до тях е изписано за-

главието „The Undateables”! Ако едноименното предаване носи обидно заглавие, то това е най-вероятно с рекламна цел за висок телевизионен рейтинг. Първоначалната представа на зрителя, че ще види няколко „необикновени самотници” е пълна заблуда, защото в действителност предаването представя шестима самотни хора, кои-

то, по стечение на обстоятелствата имат физически недъг. За британските и европейски организации в подкрепа на хората с увреждания е недопустимо подобно прокламиране на ТВ продукция, която по жесток начин засяга чжвишко достойнство. Като цяло, съпоставяйки хората с увреждания и тези без увреждания, британската медия изпълнява важна роля във връзката между тях. В много европейски държави, въпреки усилията на правителствата за интеграция на хората с увреждания, тези хора ▶

► КАНАЛ 4 ПРЕВЪРНА ХОРАТА С УВРЕЖДЕНИЯ В РЕАЛИТИ ШОУ *“The Undateables”*

продължават да са невидими за обществото и медиите. И отгоре на всичко, когато са в телевизионен ефир, хората с увреждания се превръщат в предмет на неблагоприятно войорство. Изпълнителният директор на Националния съвет на хората с увреждания в Обединеното Кралство Джаспал Дхани заяви: „Както всички други хора, и хората с увреждания искат да бъдат забелязвани. Но програмата, търсеща сензации, представяйки ни като „необикновени самотници, отчаяни до степен на самоубийство“, болезнено засяга цялостния ни имидж и е в наш ущърб. През 2009 г. Великобритания ратифицира Конвенцията за правата на хората с увреждания на ООН и съпътстващия я протокол. Това е задължителен, международен договор, отнасящ се до всички власти на живота и цели пълната реализация на човешките права на хората в неравносложно положение. „Британското правителство трябва да предприеме действия за увеличаване на обществената осведоменост относно проблемите на хората с увреждания и за насърчаване на медиите да представят хората с увреждания по достоен и уважителен начин.“, заключи г-н Дхани. Великобритания е длъжна да защитава правата на хората с увреждания и да вземе незабавни и ефективни мерки, както и да ни за-

щити от дискриминацията на частните медии, като Канал4. В допълнение е важно да се имат предвид предписанията в декларацията от Мадрид, която е приета от Европейския конгрес за хората с увреждания през 2002г:

„Медиите би следвало да създават и укрепват връзките между асоциациите за хора с увреждания, за да доразвиват обществения облик на тези хора. Би трябвало да има по-голяма информираност в медиите и възприемане на човешките различия. Когато говорим за физически недостатъци и увреждания, медиите би следвало да избягват всякакъв вид покровителстване и унижение. Вместо това, би следвало да се акцентира върху бариерите, които стоят пред хората с увреждания и положителната нагласа, че обществото на тази прослойка от хора може да превъзмогне и преодолее препятствията.“

**Превод от английски:
Магдалена ПОДГОРСКА**

ЗАД БОРДА

Разказ от Пею БОГДАНОВ

-Внимавайте, момчета, да не падне някой зад борда! – предупреждаваше младите моряци боцманът.-Ако се случи в териториални води на държава без наш представител, на брега може да имате сериозни неприятности.

-А как да стигнем до близкия бряг?

-В открито море най-близкия бряг е надолу....Докато сте на борда на кораба, не се разсейвайте с такива дреболии!

И моряците внимаваха, но вътрешно бяха съвсем спокойни. Мислеха си, че боцманът преувеличава за опасността, като стар и препатил моряк. Подадеше ли се сигнал със звънчевата инсталация "човек зад борда", всеки заставаше на определеното му по разписание място и изпълняваше безпрекословно подадените от мостика команди. Нали става дума за човешки живот!

От известно време на кораба се заговори за въвеждането на валутен борд. Щом държавата е на път да се оправя с борда, какво остава за кораб с два истински борда! В чужбина моряците са свикнали да се оправят с всякаква валута.... Разликата се оказа, обаче, не само в прилагателното "валутен". Корабното ръководство се разтревожи сериозно, когато се получи радиограма с указание за съкращаване на корабния екипаж наполовина. Нищо, че това противоречеше на морския кодекс и добрата морска практика! Корабният устав щял да се преработи от новите собственици на параходството след насрочения търг за приватизация, но за да не се отдръпнат инвеститорите, съкратените моряци оставали веднага извън борда... Всеки изпаднал във водата моряк трябвало да се спасява сам, както знае и както може. По-предвидливите членове на екипажа бързо се ориентираха към масовата приватизация и се втурнаха към държавните лодки, плотове, спасителни пояси и ризи, макар че повечето средства, крайно необходими за гарантиране на човешкия живот в морето, бяха оставени в последното пристанище за лицензиране със сертификат според европейските критерии за морски спасителни операции. С подръчни материали се стъкмиха няколко частни сала от празни варели, бидони и бракувани въжета. В тази масова приватизация се класираха само свободните от вахта моряци и офицери, защото намериха време да попълнят и подадат при капитана съответните документи, заявки и справки. Другите членове на екипажа останаха на постовете си като помислиха, че става дума за поредното учение за проверка на административния капацитет на командния състав... Затова, когато се оказаха неочаквано зад борда, можеха да разчитат само на качествата си на добри плувци, на късмета си да случат хубаво време и чисто от акулите море.

Голямото съкращение на моряците се случи през лятото и макар че морето беше тихо като вода в тава, останалият без екипаж и управление кораб започна да потъва. Събитието се наблюдаваше от струпалите се на брега курортисти – предимно чужденци, които помислиха, че телевизията заснема някакво релити шоу. Те окуражаваха с възгласи на различни езици, диалекти и наречия корабкрушенците. След време възгласите щяха да се сочат като модел за междуетническо общуване в екстремални условия. Изстреляните във въздуха сиг-

нални ракети се възприеха като празнични илюминации, посветени на бога на моретата и океаните Нептун. Но щом се разбра на плажа, че положението е повече от сериозно, разсъблечените дами организираха благотворителни прояви за събиране на помощи за бедстващите моряци и техните семейства. В няколкото импровизирани пункта за дарения се събраха големи количества дъвки, презервативи, бански костюми и слънчеви очила... Както се казва: малко, но от сърце. Като поразмислиха, обаче, моряците отказаха даренията, рискувайки да загубят благоразположението на милостивите дами.

Корабокрушенците по саловете бяха прибрани от минаващи наблизко кораби и веднага бяха зачислени в техните екипажни списъци. Много се търсели корабокрушеници с опит при оцеляване извън борда... А плувците бяха заобиколени набързо от катери на бреговата охрана и на имиграционните служби, които ги придружиха до самия бряг и се заеха с обработката на човешкия материал веднага щом корабокрушенците изпълзяха на пясъка. Плажът бил запазен само за бедстващи екипажи на кораби под чужд флаг, а нашите моряци, останали само по бели гащи, трябвало първо да докажат националната си принадлежност и да изчакат потвърждение за корабокрушението от местния клон на корабния регистър. Едва след като докажели, че са ваксинирани против рибен грип с международен сертификат, щял да се произнесе комисарят по бедствията и аварията за статута на корабокрушенците. Пред очертаващата се сложна процедура, адвокати ги посъветваха да се върнат там, откъдето са дошли, тоест в открито море – възможно било корабът да не бил потънал съвсем, а спасителните съдове да обикалят напразно и да търсят оцелели корабокрушеници. Назначена била тройна експертиза от компетентна техническа комисия, която щяла да проучи обстойно потребността от аварийен ремонт, в случай, че корабът още се държи на вода. Дори бил отпуснат авансово транс от някакъв си ФАР, за строеж на модерен сух или плаващ док в страната-приемник на корабокрушенците, ако дотогава някой се погрижи за останките от кораба им...

Точно тогава станало чудо невиджано. Препатилите моряци дружно смъкнали гащите си под окуражителните възгласи на плажуващите курортисти, повечето от които също били без гащи. Криейки с шепи светлите си образи от телевизионните камери, корабокрушенците се обявили за най-обикновени нудисти, дошли на протест срещу замърсяването на плажната ивица и бездействието на концесионерите на плажа. Дори отрекли всякаква принадлежност към моряшкото съсловие и националния флаг, под който плавал кораба, преди да потъне. Единодушно отхвърлили предложението да запеят химна със събути гащи, като нечуто кощунство. Останал им единствен изход - да се смесят със зяпачите, спасителите и други длъжностни лица по организацията на протеста и никаква охрана не била в състояние да ги разпознае само по голите задници...

Оттогава по наши и чужди брегове се носи приказка, че за всеки борд са нужни моряци, без които корабът не може да се задържи над водата. Моряците, обаче, оказали се зад борда, могат да оцелеят и без него, като се доверят на случайността. Достатъчно било само да си смъкнат гащите на публично място!

Героизъм и...тъжни равносметки

Балканската война, наричана още Първата балканска война, е военен конфликт между Османската империя, от една страна, и съюзените България, Сърбия, Гърция и Черна гора, от друга, продължил от 26 септември (9 октомври по нов стил) 1912 до 17 (30) май 1913 г.

Победата на съюзниците слага край на петвековното османско господство на Балканския полуостров. Империята губи всичките си владения на полуострова, с изключение на тясна ивица територия по северния бряг на Мраморно море. Останалата част на Тракия заедно с Източна Македония подадат под българска власт. Сърбия завладява Косово Северозападна Македония и други области, Гърция – Епир, редица острови в Егейско море и Югозападна Македония със Солун, а скоро след Лондонския мирен договор е създадена независима албанска държава. Споровете за подялбата на Македония водят до разрив в Балканския съюз и до Втората балканска война, която избухва само месец след приключването на Първата. ойната нанася големи щети - опустошенията, прекъсването на търговията и репресиите срещу мирното население, извършени и от двете воюващи страни, водят до масов глад през зимата и пролетта на 1913 г. Епидемии от холера и дизинтерия отнемат живота на много жители на Източна Тракия и България през есента на 1912 г., а след Втората балканска война се разпространяват от бежанците по целия полуостров. Втората Балканска война завършва с победа и допълнителни териториални придобивки на Сърбия и Гърция за сметка на България. Османската империя се възползва от междусъюзническият конфликт и си възвръща Одринска Тракия, а Румъния завладява Южна Добруджа.

